

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

26.11.2020.

Nr. 153

(prot. Nr.51., 1.p)

Par akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2020.gada 31.jūlijā saņēma akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”) 2020.gada 31.jūlija iesniegumu Nr.2.5/2020/2802, ar kuru AS “Augstsprieguma tīkls” iesniedza elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu 2021.–2022.gada regulatīvajam periodam. Papildus Regulators saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” 2020.gada 18.septembra iesniegumu Nr.2.5/2020/3364, 2020.gada 27.oktobra iesniegumu Nr.2.5/2020/3864, 2020.gada 16.novembra iesniegumu Nr.2.5/2020/4150, 2020.gada 20.novembra iesniegumu Nr.2.5/2020/4206 un Nr.2.5/2020/4207, 2020.gada 23.novembra iesniegumu Nr.2.5/2020/4215, kā arī 2020.gada 25.novembra iesniegumu Nr.2.5/2020/4247, ar kuriem AS “Augstsprieguma tīkls” iesniedza nepieciešamo papildu informāciju un elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projekta 2021.–2022.gada regulatīvajam periodam pārrēķinus (turpmāk visi iesniegumi kopā – tarifu projekts).

Regulators konstatē

1. Spēkā esošie AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi ir apstiprināti ar Regulatora 2017.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30 “Par akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem” (Latvijas Vēstnesis, 2017, 74.nr.).
2. AS “Augstsprieguma tīkls” tarifu projekts ir aprēķināts un iesniegts saskaņā ar Regulatora 2020.gada 18.jūnija lēmumu Nr.1/6 “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) un atbilst likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 19.panta pirmajai daļai un 20.pantam.
3. AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pārskatīšanas nepieciešamību pamato ar:
 - 3.1. Metodiku, kas paredz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus aprēķināt pēc atļauto ieņēmumu griestu metodes, kā arī piemērot maksu par jaudas uzturēšanu elektroenerģijas ražotājiem;
 - 3.2. elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu pārņemšanu AS “Augstsprieguma tīkls” īpašumā.

4. AS "Augstsprieguma tīkls" paziņojumu par tarifu projekta iesniegšanu Regulatorā publicēja 2020.gada 10.augustā (Latvijas Vēstnesis, 2020, 152.nr.).
5. Regulators ar 2020.gada 4.septembra vēstuli Nr.2-2.42/2330, 2020.gada 2.novembra vēstuli Nr.2-2.42/3008 un 2020.gada 11.novembra vēstuli Nr.2-2.42/3090 nosūtīja informācijas pieprasījumus AS "Augstsprieguma tīkls" par tarifu projekta izvērtēšanai nepieciešamo papildu informāciju un nepieciešamajiem precizējumiem. 2020.gada 18.septembrī, 2020.gada 18. un 27.oktobrī, 2020.gada 16., 20., 23. un 25.novembrī AS "Augstsprieguma tīkls" iesniedza Regulatora pieprasīto papildu informāciju.
6. Saskaņā ar Metodikas 3.punktu regulatīvā perioda ilgums ir no diviem līdz pieciem gadiem. Tarifu perioda ilgums ir viens gads. Iesniedzot tarifu projektu, elektroenerģijas pārvades sistēmas operators iesniedz pamatojumu tarifu aprēķinā izmantotajam regulatīvajam periodam. Regulators ar lēmumu nosaka regulatīvo periodu.
7. Saskaņā ar Metodikas 11.punktu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu atļautie ieņēmumi sedz šādas tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas:
 - 7.1. kapitāla izmaksas, kas ietver kapitāla atdevi un pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumu. Kapitāla izmaksas nosaka, ņemot vērā šādus apstākļus:
 - 7.1.1. Regulators ar 2020.gada 20.augusta lēmumu Nr.110 "Par kapitāla atdeves likmi elektroenerģijas pārvades sistēmas un elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projekta aprēķināšanai" (turpmāk – Lēmums Nr.110) noteica kapitāla atdeves likmi 2,65% apmērā, ko piemēro, aprēķinot elektroenerģijas pārvades sistēmas vai elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots 2021.gadā;
 - 7.1.2. regulējamo aktīvu bāze (turpmāk – RAB) atbilst ilgtermiņa pakalpojumu sniegšanai piesaistītā kapitāla vērtībai (pašu kapitāls un ilgtermiņa kredīti). RAB vērtībā iekļauj elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai efektīvi izmantojamās pamatlīdzekļus un nemateriālos ieguldījumus (turpmāk – aktīvus) vai to vērtības daļu prognozēto vērtību (Metodikas 17.punkts);
 - 7.1.3. RAB vērtībā neietilpst finanšu ieguldījumi, debitoru parādi, vērtspapīri un līdzdalība kapitālos, naudas līdzekļi, krājumi, pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas, kā arī aktīvu vērtības daļa, kas finansēta no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas un institūcijas finanšu palīdzības vai finanšu atbalsta, pamatlīdzekļi vai to vērtības daļa, kas iegūta par maksu (pieslēguma maksu), kura saņemta no pārvades sistēmas lietotāja, un pamatlīdzekļu vērtības daļa, kas finansēta no pārslodzes ieņēmumiem. RAB neiekļauj par citu pušu līdzekļiem izveidoto aktīvu vai to vērtības daļu pārvērtēšanas rezultātā radušās vērtības izmaiņas. RAB var iekļaut kopējo interešu projektos radušās pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas, ja, izstrādājot kopējo interešu projektu, tā virzītājs ir pamatojis šāda stimula nepieciešamību un iekļāvis šā stimula papildu ieguvumus projekta izmaksu un ieguvumu analizē un regulators ir pieņēmis lēmumu par šāda stimula piešķiršanu. Pārvades sistēmas operators nodrošina RAB vēsturiskās vērtības izsekojamību (Metodikas 17.punkts);
 - 7.2. nodokļu izmaksas, kas ietver nekustamā īpašuma nodokļa izmaksas;
 - 7.3. ekspluatācijas izmaksas, kas ietver:

- 7.3.1. uz Latvijas lietotāju elektroapgādes vajadzībām attiecināto elektroenerģijas pārvades sistēmas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas, kuras nosaka kā reizinājumu starp prognozēto zudumu un tehnoloģiskā patēriņa apjomu un prognozēto elektroenerģijas cenu (Metodikas 30. un 31.punkts);
 - 7.3.2. ieņēmumu un izdevumu saldo par kompensācijām par elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu, kuru nosaka saskaņā ar ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu starp Eiropas Ekonomiskās zonas (turpmāk – EEZ) valstu pārvades sistēmas operatoriem, ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu ar valstu, kas neietilpst EEZ, pārvades sistēmas operatoriem un elektroenerģijas izmaksām tranzīta zudumu segšanai (Metodikas 32.punkts);
 - 7.3.3. pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas izmaksas, kuras ietver pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas un apkalpošanas izmaksas. Remontu nepieciešamību nosaka pienākums nodrošināt drošu un nepārtrauktu pārvades sistēmas darbību (Metodikas 33.punkts);
 - 7.3.4. pārvades sistēmas aktīvu nomas maksu, kuras aprēķinā iekļaujama tikai pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aktīvu nomas maksa, kas nedrīkst pārsniegt pamatotu nomas maksas apjomu (Metodikas 34.punkts);
 - 7.3.5. ieņēmumu un izdevumu saldo par pārvades sistēmas palīgpakalpojumiem, kuru nosaka saskaņā ar fiksēto maksu par iepriekš noteikta apjoma jaudas rezerves uzturēšanu atbilstoši noteiktām tehniskām prasībām un avārijas jaudas un regulēšanas rezervju realizācijas ieņēmumu un izdevumu saldo (Metodikas 35.punkts);
 - 7.3.6. personāla un sociālās izmaksas, kuras aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem (Metodikas 36.punkts);
 - 7.3.7. pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas ietver ar pārvades sistēmas operatora saimniecisko darbību saistītās izmaksas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu, un kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos, kā arī ar obligātā iepirkuma komponentes iekasēšanu no galalietotājiem un administrēšanu saistītās izmaksas (Metodikas 37.punkts).
8. Saskaņā ar Metodikas 11. un 12.punktu, aprēķinot elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora atļautos ieņēmumus, papildus ņem vērā:
 - 8.1. ieņēmumu korekciju, kas vienāda ar regulatīvā rēķina atlikumu regulatīvā perioda beigās;
 - 8.2. plānoto izmaksu samazinājumu saistībā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora darbības efektivitātes uzlabošanu, ko nosaka kā reizinājumu starp efektivitātes koeficientu un izmaksu summu no kapitāla izmaksām, nodokļu izmaksām un ekspluatācijas izmaksām. Regulators nosaka efektivitātes koeficientu, balstoties uz objektīviem, salīdzinošiem rādītājiem, ņemot vērā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora pamatotu viedokli par izmaksu efektivitātes koeficienta apmēru.
 9. Saskaņā ar Metodikas 4.punktu, aprēķinot tarifu projektu, atļautie ieņēmumi tiek aprēķināti visam regulatīvajam periodam:

- 9.1. regulatīvajā periodā, kurā ir vairāki tarifu periodi, uz katru no tarifu periodiem tiek attiecināta vienāda atļauto ieņēmumu daļa (turpmāk – plānotie ieņēmumi);
 - 9.2. plānotie ieņēmumi nemainās, izņemot, ja mainās uz tarifu perioda plānotajiem ieņēmumiem attiecināma ieņēmumu korekcija.
10. Saskaņā ar Metodiku ieņēmumu korekciju uz nākamā tarifu perioda plānotajiem ieņēmumiem aprēķina šādi:
- 10.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, tiek palielināti plānotie ieņēmumi nākamajam tarifu periodam par regulatīvā rēķina atlikumu, kas veido vairāk nekā vienu procentu un nepārsniedz trīs procentus no kalendārā gada ekspluatācijas izmaksām (Metodikas 42.1.apakšpunkts);
 - 10.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, tiek samazināti plānotie ieņēmumi nākamajam tarifu periodam par regulatīvā rēķina atlikumu, kas veido vairāk nekā vienu procentu no kalendārā gada ekspluatācijas izmaksām (Metodikas 42.2.apakšpunkts);
 - 10.3. ieņēmumu korekcija tiek attiecināta atbilstoši izmaksu attiecināšanas modelim (Metodikas 5.punkts).
11. Atbilstoši Metodikas 38.punktam elektroenerģijas pārvades sistēmas operators izveido regulatīvo rēķinu, kurā divu mēnešu laikā pēc kalendārā gada beigām uzskaita:
- 11.1. starpību starp plānotajiem un faktiskajiem ieņēmumiem kalendārajā gadā;
 - 11.2. starpību starp plānotajām elektroenerģijas zudumu izmaksām un faktiskajām elektroenerģijas zudumu izmaksām, ņemot vērā elektroenerģijas cenas svārstības, bet neņemot vērā zudumu apjoma izmaiņas;
 - 11.3. starpību starp plānotās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu kalendārajā gadā;
 - 11.4. starpību starp plānoto un faktisko ieņēmumu un izdevumu saldo par kompensācijām par tranzīta plūsmām;
 - 11.5. starpību starp plānoto un faktisko ieņēmumu un izdevumu saldo par pārvades sistēmas palīgpakalpojumiem, ja pārvades sistēmas operators pierāda, ka veicis visas darbības, lai palīgpakalpojumu iepirkumu izmaksas ir iespējami zemākās.
12. Atbilstoši Metodikas 41.3.apakšpunktam, ja regulatīvā perioda faktiskās izmaksas ir mazākas par apstiprinātajām izmaksām, šo izmaksu ietaupījumu ieskaita regulatīvajā rēķinā. Gadījumā, ja elektroenerģijas pārvades sistēmas operators pamato, ka izmaksu ietaupījums veidojas darbības efektivitātes uzlabošanas rezultātā, kas sasniegts papildus noteiktajam efektivitātes koeficientam, ieņēmumu korekcijas daļa uz nākamā regulatīvo periodu ir vienāda ar 50% no izmaksu ietaupījuma.
13. Atbilstoši Metodikai plānotos ieņēmumus elektroenerģijas pārvades sistēmas operators attiecina uz Metodikā noteiktajām trīs pārvades sistēmas lietotāju grupām atbilstoši izmaksu attiecināšanas modelim. Izmaksu attiecināšanas modeli, tā pamatprincipus un ieviešanu pārvades sistēmas operators saskaņo ar Regulatoru (Metodikas 5.punkts). Metodikas 46.punktā atbilstoši elektroietaišu piederības robežai noteiktas šādas pārvades sistēmas lietotāju grupas:
- 13.1. pārvades sistēmas lietotāji, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110 kV līnijas;
 - 13.2. pārvades sistēmas lietotāji, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110 kV kopnes;
 - 13.3. pārvades sistēmas lietotāji, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110/6-20 kV transformatora 6-20 kV pusē.
14. Atbilstoši Metodikai maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem. Nosakot uzturētās jaudas apmēru, ņem vērā katra pārvades sistēmas

lietotāja transformatoru uzstādīto jaudu saskaņā ar to tehniskajām pasēm (Metodikas 49.punkts).

15. Atbilstoši Metodikas 2.2.apakšpunktam diferencētie tarifi ir tarifi, pēc kuriem par pārvades sistēmas pakalpojumiem norēķinās pārvades sistēmas lietotāji, tajā skaitā elektroenerģijas ražotāji, kuru elektrostacijas tieši pieslēgtas pārvades sistēmai.
16. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 5.panta otro daļu elektroenerģijas tirgus dalībniekam ir tiesības elektroenerģijas transportēšanai izmantot pārvades un sadales sistēmas par šajā likumā un likumā “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” paredzētajā kārtībā noteiktajiem sistēmas pakalpojumu tarifiem. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 18.punktam elektroenerģijas tirgus dalībnieki ir gan elektroenerģijas lietotāji, gan elektroenerģijas ražotāji.
17. Likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pants noteic likuma un sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mērķi – nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs. Ievērojot minētā likuma 5.pantā noteikto, Regulators pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem.
18. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 16.panta otro daļu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi nav atkarīgi no attāluma starp lietotāja un ražotāja atrašanās vietām. Ir pieļaujamas citas atšķirības tarifos, ja regulators tādas ir noteicis tarifu aprēķināšanas metodikā.
19. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 5.jūnija Regulu Nr.2019/943 par elektroenerģijas iekšējo tirgu (turpmāk – Regula Nr.2019/943):
 - 19.1. lai visiem tirgus dalībniekiem nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus, tīkla tarifi būtu jānosaka un jāpiemēro tā, lai nebūtu ne pozitīvas, ne negatīvas diskriminācijas starp ražošanu, kas pieslēgta sadales līmenī, un ražošanu, kas pieslēgta pārvades līmenī (preambulas 39.punkts un 18.panta 1.punkts);
 - 19.2. regulatīvajām iestādēm, nosakot vai apstiprinot elektroenerģijas pārvades tarifus un sadales tarifus, jāņem vērā Eiropas Energo regulatoru sadarbības aģentūras (turpmāk – ACER) paraugprakses ziņojums (18.panta 10.punkts).
20. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2010.gada 23.septembra Regulas Nr.838/2010, ar ko nosaka pamatnostādnes par pārvades sistēmu operatoru savstarpējo kompensāciju mehānismu un kopējo regulatīvo pieeju pārvades maksu noteikšanai (turpmāk – Regula Nr.838/2010) pielikuma B daļas 1. un 3.punktu vidējā pārvades maksas vērtība gadā, ko maksā ražotāji, nepārsniedz 0,50 EUR/MWh.
21. Lai izzinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju un lietotāju viedokli un pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 13.panta otro daļu, Regulators 2020.gada 26.augustā organizēja uzklaušanās sanāksmi par AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektu. Sanāksmē piedalījās akciju sabiedrības “Latvenergo”, akciju sabiedrības “Sadales tīkls”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Enefit”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “VK Terminal Services” un Ekonomikas ministrijas pārstāvji, kas pauda savu viedokli par iesniegto Tarifu projektu. Ar uzklaušanās sanāksmes protokolu var iepazīties Regulatora tīmekļvietnē.

22. Regulators 2020.gada 26.augustā saņēma akciju sabiedrības “Sadales tīkls” iesniegumu Nr.30VD00-19/1693, kura aicināja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu aprēķināt atbilstoši savstarpējā pakalpojumu līgumā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru noteiktam vienlaicīgi atļautās slodzes lielumam, nevis vēsturiski uzstādītajām transformatoru jaudām saskaņā ar to tehniskajām pasēm, kā arī aicināja noteikt vienotu tarifu visiem elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotājiem. Vienlaikus akciju sabiedrība “Sadales tīkls” iesniegumā Nr.30VD00-19/1693 puda viedokli, ka AS “Augstsprieguma tīkls” piedāvātais divu gadu regulatīvais periods ir pārāk īss un nesniedz garantijas par pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu stabilitāti ilgtermiņā, kā arī norādīja uz Tarifu projektā paredzēto AS “Augstsprieguma tīkls” ekspluatācijas izmaksu pieaugumu. Papildus Regulators 2020.gada 21.oktobrī saņēma akciju sabiedrības “Sadales tīkls” iesniegumu Nr.30VD00-19/2025, kurā komersants atkārtoti aicināja noteikt, ka maksa par pārvades jaudas uzturēšanu tiek noteikta atbilstoši elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotājam faktiski nepieciešamajām jaudām un izvērtēt tarifu projektā iekļautās elektroenerģijas zudumu izmaksas, ņemot vērā faktiski nepieciešamās uzstādītās jaudas.
23. Regulators 2020.gada 27.augustā saņēma akciju sabiedrības “Latvenergo” iesniegumu Nr.01VD00-19/1567, kurā komersants lūdza pārskatīt Tarifu projektu, paredzot, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi netiek piemēroti elektroenerģijas ražotājiem. AS “Latvenergo” norādīja, ka šāda tarifa ieviešana radīs nepamatotas konkurences priekšrocības kaimiņvalstu elektroenerģijas ražotājiem, kuru saražotajai elektroenerģijai elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu nepiemēro, un liegs attīstību jauniem atjaunojamās elektroenerģijas ģeneratoru projektiem, jo gan pieslēguma maksas, gan elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu savstarpēji neizslēdzoša piemērošana apdraudēs projektu ekonomisko dzīvotspēju.
24. AS “Augstsprieguma tīkls” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes sēdē uzturēja lūgumu apstiprināt tarifu projektu.

Regulators secina

1. Tarifu projekts sagatavots un iesniegts atbilstoši Metodikas prasībām:
 - 1.1. tarifu projektā ietvertās elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas ir ekonomiski pamatotas;
 - 1.2. atļauto ieņēmumu apmērs aprēķināts tādā apmērā, lai plānotie elektroenerģijas lietotāju maksājumi segtu AS “Augstsprieguma tīkls” izmaksas un nodrošinātu sabiedriskā pakalpojuma rentabilitāti, kā to paredz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 20.pants.
2. Salīdzinot ar spēkā esošo tarifu aprēķinu, iesniegtais tarifu projekts paredz vidēji 4,8% izmaksu pieaugumu gadā. Iesniegtie elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi nodrošinās, ka tīklu uzturēšanas izmaksu segšanā piedalīsies visi pārvades sistēmas lietotāji.
3. Tarifu projekts sagatavots, paredzot divu gadu regulatīvo periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim un viena gada tarifu periodus (no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.decembrim un no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim).
4. Regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi ir 149 914 009 *euro*, un tie noteikti vienādā apmērā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamām ekonomiski pamatotām izmaksām. Atbilstoši Metodikai uz katru regulatīvā perioda tarifu periodu attiecināta vienāda atļauto ieņēmumu daļa.

5. Salīdzinājumā ar izmaksām spēkā esošo tarifu aprēķinā kapitāla izmaksas vidēji gadā ir samazinājušās par 21,5%. Kapitāla izmaksu izmaiņas saistītas ar:
 - 5.1. kapitāla atdeves likmes samazinājumu – Tarifu projektā saskaņā ar Lēmumu Nr.110 piemērota kapitāla atdeves likme 2,65% apmērā, kas ir zemāka par spēkā esošo tarifu aprēķinā izmantoto kapitāla atdeves likmi;
 - 5.2. regulējamo aktīvu bāzes vērtības izmaiņām, kas saistītas ar:
 - 5.2.1. elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu pārņemšanu AS “Augstsprieguma tīkls” īpašumā;
 - 5.2.2. spēkā esošo tarifu periodā veiktajām investīcijām.
6. Salīdzinājumā ar izmaksām spēkā esošo tarifu aprēķinā nodokļu izmaksu pieaugums saistīts ar situāciju, ka spēkā esošo tarifu aprēķinā būtiska daļa no nodokļu izmaksām bija ietvertas elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu nomas maksā.
7. Salīdzinājumā ar izmaksām spēkā esošo tarifu aprēķinā ekspluatācijas izmaksas vidēji gadā ir pieaugušas par 17,2%. Ekspluatācijas izmaksu izmaiņas saistītas ar:
 - 7.1. uz Latvijas lietotāju elektroapgādes vajadzībām attiecināto elektroenerģijas pārvades sistēmas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksu pieaugumu, kas saistītas ar elektroenerģijas zudumu cenas un maksas par avārijas un regulēšanas jaudas rezervju uzturēšanu pieaugumu attiecībā pret spēkā esošā tarifa aprēķinu;
 - 7.2. personāla un sociālo izmaksu pieaugumu, kas saistāms ar amatalgu līmeņa pieaugumu valstī kopš spēkā esošo tarifu apstiprināšanas. Vērtējot pārvades sistēmas operatora algu pieaugumu kopš spēkā esošā tarifa apstiprināšanas un algu pieaugumu regulatīvā perioda laikā, secināms, ka amatalgu apmēra pieaugums vērtējams kā samērīgs un atbilst tendencēm darba tirgū;
 - 7.3. pārvades aktīvu uzturēšanas izmaksu samazinājumu;
 - 7.4. pārējo ar pārvades sistēmas operatora saimnieciskās darbības veikšanu saistīto izmaksu izmaiņām.
8. Aprēķinot regulatīvā perioda pamatotās ekspluatācijas izmaksas, AS “Augstsprieguma tīkls”, ievērojot Metodikas 38.3.apakšpunktā noteikto, ņēmusi vērā Latvijas Bankas prognozēto inflācijas līmeni 2021. un 2022.gadam uz 2020.gada 5.jūniju. Tarifu projektā iekļautā inflācija 2021.gadam ir 0,2% un 2022.gadam 1,3%. Inflācija piemērota šādām izmaksu pozīcijām: personāla un sociālās izmaksas, pārējās saimnieciskās darbības izmaksas un pārvades aktīvu uzturēšanas izmaksas.
9. Aprēķinot regulatīvā perioda atļautos ieņēmumus, nav ņemti vērā iepriekšējo periodu negūtie ieņēmumi vai neplānotās izmaksas.
10. Regulatīvā perioda ilgums divu gadu garumā noteikts, ņemot vērā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu pārņemšanu AS “Augstsprieguma tīkls” īpašumā, kā arī 2021.gadā plānoto AS “Augstsprieguma tīkls” RAB pārvērtēšanu.
11. Ņemot vērā, ka regulatīvā perioda ilgums ir divi gadi, kā arī ievērojot Eiropas Enerģētikas regulatoru padomes veikto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru salīdzināšanas projekta rezultātus, aprēķinot regulatīvā perioda atļautos ieņēmumus, papildus nav iekļauts izmaksu samazinājums saistībā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora darbības efektivitātes uzlabošanu atbilstoši Metodikas 12.punktam. Vienlaikus Regulators secina, ka AS “Augstsprieguma tīkls” ir izstrādājusi darbības efektivitātes uzlabošanas plānu, kura realizēšanu plānots pabeigt pēc regulatīvā perioda beigām.

12. Katrā regulatīvā perioda tarifu periodā prognozētais pārvadītās elektroenerģijas apjoms noteikts nemainīgs. Apjoma prognoze noteikta, ņemot vērā 2018. un 2019.gada faktiskos apjomus, kā arī 2020.gada prognozētos apjomus un ņemot vērā ekonomikas attīstības tendences valstī.
13. Ievērojot Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta trešajā daļā noteikto pārvades sistēmas operatora atbildību, lai nodrošinātu elektroenerģijas transportēšanu, pārvades sistēmas operatoram jānodrošina un jāuztur pārvades tīkla jauda, kas atbilst sistēmas lietotāju (elektroenerģijas lietotāju un elektroenerģijas ražotāju) pieprasījumam. Atbilstoši sistēmas jauda, par kuru pārvades sistēmas operators ar konkrētiem sistēmas lietotājiem vienojies pieslēguma līgumā vai sistēmas pakalpojumu līgumā, pārvades sistēmas operatoram jāuztur (jārezervē) arī periodā, kad sistēmas lietotāji to neizmanto vispār (nelieto vai neražo elektroenerģiju) vai izmanto mazākā apmērā. Šāds mērķis ir arī Metodikas 49.punktam. Atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” sniegtajai informācijai elektroenerģijas patērētājiem sistēmā tiek rezervēta un nodrošināta transformatora jaudu tehniskajā pasē norādītā jauda, līdz ar to atbilstoši Metodikas 49.punktam pārvades jaudas uzturēšanas maksu AS “Augstsprieguma tīkls” aprēķinājusi atbilstoši lietotāju pieprasītās jaudas apmēram, un pārvades sistēmas lietotāji maksā par tiem uzturēto jaudu.
14. Vērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” izvēlēto pieeju elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu noteikšanā elektroenerģijas ražotājiem kopsakarā ar tiesību aktos noteikto regulējumu, secināms, ka:
 - 14.1. atbilstoši Regulas Nr.2019/943 18.panta 9.punktam paraugprakses ziņojums, kas saistīts ar elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem, ACER bija jāsniedz līdz 2019.gada 5.oktobrim. Ievērojot, ka uz AS “Augstsprieguma tīkls” tarifu iesniegšanas brīdi un šī lēmuma pieņemšanas brīdi paraugprakses ziņojumu ACER nav sniegusi, nosakot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus elektroenerģijas ražotājiem, ir pamats ņemt vērā Regulā Nr.838/2010 noteikto regulējumu. Vienlaikus ir pamats ņemt vērā arī ACER 2014.gada 15.aprīļa dokumentā “Eiropas Enerģoregulatoru sadarbības aģentūras viedoklis par atbilstošu vērtību diapazonu elektroenerģijas pārvades maksu, ko maksā elektroenerģijas ražotāji”¹ (turpmāk – ACER viedoklis) noteikto;
 - 14.2. saskaņā ar ACER viedokļa 4.2.apakšpunktu Regulā Nr.838/2010 noteiktā pārvades maksas vērtība gadā, kuru maksā ražotāji, attiecas uz pārvades sistēmas pakalpojumu maksu;
 - 14.3. AS “Augstsprieguma tīkls” aprēķinātie diferencētie elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi elektroenerģijas ražotājiem atbilst Regulas Nr.838/2010 pielikuma B daļas 1. un 3.punktam, jo vidējā pārvades maksas vērtība gadā, ko maksā ražotāji, nepārsniedz 0,5 EUR/MWh;
 - 14.4. ievērojot vēsturiskos apstākļus, sistēmas lietotāja plānoto darbību, kā arī citus apstākļus un īpatnības, iespējami gadījumi, kad sistēmas lietotāja transformatora uzstādītā jauda ir lielāka, nekā pārvades sistēmas operators apņēmis nodrošināt attiecīgajam lietotājam saskaņā ar pieslēguma līgumu vai sistēmas pakalpojumu līgumu, attiecīgā sistēmas lietotāja vajadzībām sistēmas operators faktiski uztur (rezervē) mazāku sistēmas jaudu, nekā tā norādīta sistēmas lietotāja transformatora tehniskajā pasē. Līdz ar to arī sistēmas operatora izmaksas par jaudas uzturēšanu attiecīgajam lietotājam faktiski ir mazākas. Vienlaikus elektroenerģijas ražotājs savu uzstādīto transformatoru jaudu nevar izmantot pilnībā, ja tā pārsniedz

¹ *Opinion of the agency for the cooperation of energy regulators on the appropriate range of transmission charges paid by electricity producers*

uzstādītās elektroenerģijas ražošanas jaudas, t.i., ražotājs pieslēgumu var izmantot tikai uzstādīto elektroenerģijas ražošanas jaudu apmērā. Ņemot vērā minēto, ar 2020.gada 6.novembra iesniegumu AS “Augstsprieguma tīkls” Regulatoram lūdza sniegt viedokli par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu piemērošanu elektroenerģijas ražotājiem. Ar 2020.gada 13.novembra vēstuli Regulators AS “Augstsprieguma tīkls” sniedza viedokli par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu piemērošanu elektroenerģijas ražotājiem, norādot, ka AS “Augstsprieguma tīkls” norādītie apstākļi ņemami vērā, nosakot sistēmas lietotājam maksu par pārvades jaudas uzturēšanu. Līdz ar to, ja elektroenerģijas ražotāja transformatora tehniskajā pasē norādītā jauda ir lielāka par jaudu, kuru pārvades sistēmas operators apņēmis nodrošināt un faktiski nodrošina attiecīgajam sistēmas lietotājam saskaņā ar pieslēguma līgumu vai sistēmas pakalpojumu līgumu, tad norēķinos par sistēmas pakalpojumiem, ciktāl tas attiecas uz jaudas uzturēšanu, būtu jāpiemēro maksa, kas atbilst attiecīgajā līgumā noteiktajai jaudai. Regulatora viedokli AS “Augstsprieguma tīkls” ir ņēmusi vērā, aprēķinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu elektroenerģijas ražotājiem.

15. Ievērojot Regulatora sniegtos priekšlikumus un komentārus, AS “Augstsprieguma tīkls” ir veikusi korekcijas sākotnēji iesniegtajā tarifu projektā, 2020.gada 27.oktobrī, 2020.gada 20.novembrī un 2020.gada 25.novembrī precizējot sākotnēji iesniegtajā tarifu projektā iekļautās izmaksas.
16. Ievērojot visu iepriekš minēto, secināms, ka AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegtā tarifu projekta apstiprināšana atbilst likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantā ietvertajam mērķim – nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs. Regulators, izvērtējot tarifu projektu, ir guvis pārliecību par tarifu atbilstību enerģētikas nozari reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantā ietvertajiem sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipiem.

Saskaņā ar Regulatora 2020.gada 18.jūnija lēmuma Nr.1/6 “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 70. un 71.punktu un pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu un otro daļu, 19.panta pirmo, septīto un 13.daļu, 20.pantu un 21.panta piekto daļu, Elektroenerģijas tirgus likuma 16.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 55.panta pirmo punktu un 63.panta pirmās daļas 1.punktu,

padome nolēmj:

1. noteikt regulatīvo periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim;
2. noteikt tarifu perioda ilgumu viens gads un šādus tarifu periodus:
 - 2.1. no 2021.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.decembrim;
 - 2.2. no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim;
3. apstiprināt AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu diferencētos tarifus (bez pievienotās vērtības nodokļa):

Pārvades sistēmas pakalpojumu diferencētie tarifi:	Mērvienība	Tarifs
Pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi lietotājiem, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110 kV līnijas:		
- elektroenerģijas pārvadīšanas tarifs	EUR/kWh	0,00174
- tarifs par pārvades jaudas uzturēšanu*	EUR/kW/gadā**	9,046
Pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi lietotājiem, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110 kV kopnes:		
- elektroenerģijas pārvadīšanas tarifs	EUR/kWh	0,00200
- tarifs par pārvades jaudas uzturēšanu*	EUR/kW/gadā**	10,068
Pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi lietotājiem, kuru elektroietaišu piederības robeža ir 110/6-20 kV transformatora 06-20 kV pusē:		
- elektroenerģijas pārvadīšanas tarifs	EUR/kWh	0,00230
- tarifs par pārvades jaudas uzturēšanu*	EUR/kW/gadā**	11,013
Elektroenerģijas ražotāju tarifs		
- jaudas maksa elektroenerģijas ražotājiem***	EUR/kW/gadā	0,90846

* maksu par pārvades jaudas uzturēšanu nosaka atbilstoši 110/20-10-06 kV transformatoru jaudai;

** transformatora jauda kilovatos [kW] atbilst tā tehniskajā dokumentācijā uzrādītajai nominālai jaudai kilovoltampēros [KVA];

*** maksu elektroenerģijas ražotājiem nosaka atbilstoši uzstādītajai elektroenerģijas ražošanas jaudai.

- noteikt, ka šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā apstiprinātie elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu diferencētie tarifi stājas spēkā 2021.gada 1.janvārī;
- noteikt, ka gadījumā, ja līdz 2022.gada 31.decembrim nav noteikti jauni elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma diferencētie tarifi, kas būs spēkā no 2023.gada 1.janvāra, 2022.gada 31.decembrī spēkā esošos elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma diferencētos tarifus piemēro līdz jaunu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu diferencēto tarifu spēkā stāšanās dienai;
- atcelt no 2021.gada 1.janvāra Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2017.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem" (Latvijas Vēstnesis, 2017, 74.nr.).

Ja mainās tarifus ietekmējošie faktori vai normatīvais regulējums, kas bija par pamatu šā administratīvā akta pieņemšanai, tostarp kārtība, kādā aprēķina un nosaka elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus, Regulators var ierosināt tarifu pārskatīšanu vai atcelt šo lēmumu.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU